

Babicz, Józef / Garbowska, Jadwiga

Wizyta sekretarza generalnego Międzynarodowej Komisji Historii Nauk Geologicznych (INHIGEO) dra Endre Dudicha (Węgry) w Polsce (11-14 XI 1985 r.)

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 31/2, 627-628

1986

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kładami Cynkowymi „Silesia”. Wzrost produkcji cynku obrazuje produkcja następujących lat: 1855 — 2000 t; 1866 — 17 000 t; 1903 — 26 000 t; i 1930 — 29 000 t.

Interesująca jest pracująca do dziś walcownia blachy cynkowej, która była wybudowana w latach 1885—1895. Do dziś pracują 4 walcarki uruchomione w roku 1898; napęd indywidualny maszynami parowymi (zaworowymi). Przed I wojną światową walcownia w Lipinach była największą walcownią blach cynkowych na kontynencie europejskim. 11 maszyn parowych o mocy od 150 do 300 KM napędzało 18 walcarek blach cynkowych różnych gatunków, a nawet blach falistych. Produkcja w roku 1902 wynosiła 19 000 t blachy cynkowej.

W latach 1955—1959 wprowadzono częściową modernizację, aby zwiększyć produkcję blach dla poligrafii, a zmniejszać stopniowo produkcję blach handlowych, której zaprzestano w roku 1964. Uruchomiono w 1959 wykańczalnię blach dla poligrafii wprowadzając ziarnowanie blach i obróbkę skrawaniem powierzchni przez frezowanie blach offsetowych i cyklinowanie blach chemigraficznych. W ostatnich latach wprowadzono produkcję blach offsetowych aluminiowych (wsad z Konina) — elektrochemicznie ziarnowanych i anodowanych w nowym oddziale.

W latach siedemdziesiątych w jednej walcarce zmieniono napęd z parowego na elektryczny, przy czym zainstalowano silnik elektryczny z przekładnią zębatą wykonaną w Zakładach Mechanicznych w Elblągu. Obecnie pracują 2 walcarki wstępne (jedna z roku 1898), 4 walcarki wykańczające (z 1901 r. napędzane maszynami parowymi), 1 walcarka dwukłatkowa (napędzana elektrycznie), piec płomienny do roztopiania i rafinacji cynku z 1901 r.

Ten zabytek techniki walcowniczej zachował się tylko dlatego, że stale pracuje dostosowując produkcję blach do nowych wymogów odbiorców.

Marian Sadłowski
(Katowice)

WIZYTA SEKRETARZA GENERALNEGO MIĘDZYNARODOWEJ KOMISJI HISTORII NAUK GEOLOGICZNYCH (INHIGEO) DRA ENDRE DUDICHA (WĘGRY) W POLSCE (11—14 XI 1985 R.).

Celem wizyty gościa węgierskiego było przedyskutowanie z polskim środowiskiem historyków geologii problemów i kierunków rozwoju badań nad dziejami myśli geologicznej oraz omówienie aktywniejszego udziału Polaków w dalszych zamierzeniach Komisji.

Na spotkaniach w Warszawie (Muzeum Ziemi PAN) i Krakowie (Akademia Górniczo-Hutnicza) dr E. Dudich poinformował o dotychczasowej, ponad 20-letniej, działalności Komisji, której efekty zawarte są w publikacjach posympozjalnych (12 sympozjów) oraz że planach pracy INHIGEO na najbliższe lata.

Następnie przedyskutowane zostały możliwości szerszego włączenia się polskich członków INHIGEO i całego środowiska polskich historyków nauk geologicznych w realizację zamierzeń Komisji. Ustalono, że zostaną podjęte prace związane z następującymi imprezami międzynarodowymi:

1) 13. Sympozjum Międzynarodowe w Pizie we wrześniu 1987 r. poświęcone tematyce historii paleontologii i stratygrafii.

2) 14. Sympozjum w ramach 28 Międzynarodowego Kongresu Geologicznego w Waszyngtonie w 1989 r. poświęcone dziejom poszukiwań i eksploatacji surowców mineralnych.

Prace przygotowawcze do 14 Sympozjum koncentrować się będą w Akademii Górniczo-Hutniczej pod kierunkiem prof. dra A. Kleczkowskiego, członka rzeczy-

wistego INHIGEO, a zatem faktycznego przewodniczącego polskiej grupy historyków geologii.

Omówiono także możliwość podjęcia trójstronnej współpracy (Polska — Węgry — Czechosłowacja), dotyczącej dziejów przyrodniczego poznania Karpat. Uznano, że prace te powinny być prowadzone wspólnie z Asocjacją Karpacką, a wyniki ich przedstawione na specjalnym sympozjum.

Ważny element rozmów stanowiła także problematyka nauczania historii geologii, wprowadzenia takiego wykładu do programów studiów wyższych oraz potrzeba wydania nowoczesnego podręcznika z tej dziedziny. Uznano, że problematyce tej można by poświęcić jedno z sympozjów INHIGEO. Przedyskutowano też potrzebę i możliwości podjęcia, wspólnie z Komisją Historii Myśli Geograficznej, badań na temat narodzin i rozwoju geomorfologii.

Zdaniem polskich członków Komisji celowe byłoby podjęcie inicjatywy zmierzającej do wydania przez INHIGEO pisma poświęconego historii nauk geologicznych. Dr Dudich poinformował, że władze Komisji w najbliższym czasie nie widzą możliwości powołania do życia nowego czasopisma. Planowane jest natomiast rozszerzenie zakresu dotychczas wydawanego biuletynu INHIGEO „Newsletter”.

Następne spotkanie polskich członków Komisji z jej Sekretarzem generalnym odbędzie się w Polsce na jesieni 1986 r.

Józef Babicz i Jadwiga Garbowska
(Warszawa)

Z ZAGRANICY

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA HISTORYKÓW OŚWIATY W SALAMANCE (9—12 WRZEŚNIA 1985)

Siódma już konferencja historyków wychowania, którą zorganizowano w starym hiszpańskim mieście uniwersyteckim, skupiła ponad 160 uczestników z blisko 30 krajów świata położonych od Australii i Japonii po Kanadę, USA i Argentynę. W skład delegacji polskiej wchodziło 6 osób z ośrodków naukowych w Krakowie, Lublinie, Poznaniu i Gdańsku.

Początki International Standing Conference for the History of Education sięgają 1978 r., kiedy to grupa inicjująca spotkała się w Anglii na zebraniu organizacyjnym, w jej składzie był prof. J. Miąso. Celem corocznych konferencji jest stworzenie lepszych możliwości bezpośredniego przedyskutowania problemów nurtujących różne środowiska naukowe, zaprezentowanie ciekawszych wyników badań i poddanie ich międzynarodowej ocenie, wymiana doświadczeń, publikacji, ułatwienie przepływu wzajemnych informacji itp.

Kolejne sesje, zawsze z udziałem przedstawicieli polskich, odbywały się dotąd: w 1979 r. w Louvain na temat kształcenia nauczycieli; w 1980 r. w Jabłonnie omawiano innowacje w oświacie i wychowaniu; w 1981 r. w Sevres k. Paryża — politykę oświatową; w 1982 r. w Budapeszcie analizowano historyczny rozwój wychowania przedszkolnego; w 1983 r. w Oxfordzie — rozwój nauk ścisłych i przyrodniczych oraz oświaty i techniki; w 1984 r. w Wolfenbüttel skupiono się na stanie oświaty i nauki w okresie Oświecenia. Tematyka posiedzenia w Salamance została zatytułowana: *Wyższe wykształcenie i społeczeństwo w perspektywie historycznej*.

Każdorazowo plonem obrad jest osobne wydawnictwo zawierające nadesłane referaty, które stanowią przegląd badań poświęconych wybranej problematyce. Tak było w Budapeszcie, Oxfordzie, Wolfenbüttel i obecnie w Salamance. Ukazały się